

การประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ชั้นปี ที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่มีต่อคุณลักษณะของ บัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บุษกรีย์ ทงษ์เหลี่ยม, สป.ม., รัชฎาภรณ์ นะมาเส, กศ.ม., พิชิตาพรรณ อุดมเพชร, กศ.ม.

ฝ่ายการศึกษา, งานแพทยศาสตรศึกษา, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร 10700.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ และหาความสัมพันธ์ของผลการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยผู้วิจัยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 225 คน มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-square) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.33 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 46.67 เป็นเพศชาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งด้านเป็นคนดี มีปัญญา และนำพาสุขอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 และเมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 พบว่า เพศของนักศึกษาแพทย์มีความสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทางปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.003 ชั้นปีของนักศึกษาแพทย์มีความสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านการเป็นคนดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.001 และกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านการเป็นคนดี มีปัญญา และนำพาสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ระดับ 0.27, 0.39 และ 0.11 ตามลำดับ) ดังนั้น เพศและชั้นปีมีความสัมพันธ์ต่อการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์, มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

Abstract: Self Assessment of the Second- and Fifth- Year Students of Faculty of Medicine Siriraj Hospital on Their Competency Level on Mahidol University's Expected Graduates Outcomes

Nucharee Hongliam, M.P.A., Ratchadaporn Namase, M.Ed., Phachadapan Odompet, M.Ed.

Education Department, Division of Medical Education, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University, Bangkok 10700, Thailand.

Siriraj Medical Bulletin 2014;7(1): 1-11

The purpose of this study was to determine the self assessment of the medical student and to examine the relationships between the self assessment results of the medical students according to expected graduates qualifications, as perceived by gender, year of study and learning outcome.

The sample were 225 the second and fifth year medical students of Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University by stratified random sampling. The survey was done by assessment questionnaire. The statistical tools used for the analysis were descriptive statistics, such as percentage, means and standard deviation and Chi-square test.

With 53.33 percent female and 46.67 percent male students, the study showed that the self assessment of medical student score was mean 3.96 standard deviation 0.73 according to the expected graduates qualifications of Mahidol university (honorable, wise, beneficent).

The relationships between gender, year of study, learning outcomes with the expected graduates qualifications of Mahidol University in the level of confidence 95 percent showed that; Gender of medical student was related to the expected graduates qualifications for wise with the statistical significance in the level of 0.003. Year of study student was related to the expected graduates qualifications for honorable with the statistical significance in the level of <0.001. Learning outcomes was not related to the expected graduates qualifications for honorable, wise and beneficent with the statistical significance in the level of 0.27 0.39 and 0.11.

For self assessment results of the second and fifth year medical students at Faculty of Medicine Siriraj Hospital, gender and year of study were related to the expected graduates qualifications of Mahidol University of honorable and wise.

Keywords: Expected graduates qualifications, Mahidol University, Faculty of Medicine Siriraj Hospital

บทนำ

การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีสติปัญญา ตรงตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะ

ทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับสาขาวิชาที่มีข้อกำหนดเฉพาะที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย เพื่อผลิตบัณฑิตให้ตรงตามตลาดแรงงานที่ต้องการและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม¹

การพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหิดลให้ออกไปเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของสังคม “เป็นคนดี มีปัญญา นำพาสุข”³ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการการเรียนรู้ทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อให้บัณฑิตมีความ

สามารถในการคิดวิเคราะห์ ใฝ่รู้ มีจิตสำนึกและรับผิดชอบ มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ และเก่งงาน สร้างความสุขภายในตนเองและขยายความสุขให้ผู้อื่นได้ตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มหาวิทยาลัยมหิดล³ อย่างน้อยดังต่อไปนี้

เป็นคนดี คือ คิดดี พูดดี ทำดี มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคม

มีปัญญา คือ ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก มีภาวะผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ และเก่งงาน

นำพาสุข คือ สร้างความสุขภายในตนเอง ขยายความสุขให้ผู้อื่นได้ เข้าใจในความหลากหลายและ ดำรงซึ่งวัฒนธรรมของชาติ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ชั้นปีที่ 2 เพราะต้องการทราบข้อมูลว่าหลังจากนักศึกษาแพทย์ได้ผ่านการเรียนในระดับชั้นปีที่ 1 และกำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 นักศึกษาแพทย์ได้รับรู้หรือไม่ว่าในการเรียนอีก 4 ปีข้างหน้าตนเองจะต้องมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างไรบ้าง และชั้นปีที่ 5 เพราะนักศึกษาแพทย์ได้ออกฝึกปฏิบัติงานจริงกับผู้ป่วยในโรงพยาบาลต่าง ๆ และกำลังจะสำเร็จการศึกษาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ได้อาจใกล้เคียงกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อกำหนดให้นักศึกษาแพทย์ทราบถึงข้อดี ข้อบกพร่องของตนเอง และนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างถูกต้องตรงตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์และวิธีการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาผลการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์จำแนกตามเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ต่อคุณลักษณะ

ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้นปีที่ 2 จำนวน 336 คน และชั้นปีที่ 5 จำนวน 244 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 580 คน ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2555 ซึ่งการกำหนดขนาดตัวอย่างได้ใช้เกณฑ์ประชากรที่มีจำนวนเป็นหลักหลักร้อย ดังนั้นจะใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมด โดยจะได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 174 คน และใช้วิธีตามความสะดวก (Convenience หรือ Accidental Sampling) ในการเข้าถึงกลุ่มนักศึกษาแพทย์ ซึ่งการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาแพทย์จะแจกมากกว่าจำนวนที่ต้องการ และแบบสอบถามที่ส่งคืนจะมีอัตราาร้อยละ 25-30 ดังนั้นจะแจกแบบสอบถามจำนวน 3-4 เท่าของชุดข้อมูลที่ต้องการเก็บ ซึ่งจะได้จำนวนนักศึกษาแพทย์ทั้งหมดที่แจกแบบสอบถามทั้งหมด 580 ชุด ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 225 ชุด คิดเป็นร้อยละ 39

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) เรื่องการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีจำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.9388 – 0.9418 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9421 ซึ่งเนื้อหาภายในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาแพทย์ ที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบประเมินตนเองที่มีต่อคุณลักษณะ ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นแบบสอบถามการประเมินตนเองของนักศึกษา ซึ่งแยกออก 3 ด้านคือ เป็นคนดี มีปัญญา นำพาสุข ซึ่งในแต่ละด้านผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่าบรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นแบบประมาณ

ค่า 5 ระดับ (Likert scale) โดยระดับคะแนนมีค่าตั้งแต่ 1-5 แสดงความคิดเห็นว่าบรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามลำดับ

สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากนักศึกษาแพทย์ชั้นปี 2 และชั้นปี 5 นั้นสามารถแบ่งออกได้ 2 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่ออธิบายลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้ค่าร้อยละ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ และวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีผลการประเมินตนเองต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้สถิติ Chi-square

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากนักศึกษาแพทย์ชั้นปี 2 และชั้นปี 5 นั้นสามารถแบ่งออกได้ 2 ขั้นตอนคือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่ออธิบายลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติพื้นฐานโดยใช้ค่าร้อยละ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ และวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีผลการประเมินตนเองต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้สถิติ Chi-square ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาแพทย์ที่ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาแพทย์ชั้นปี 2 และชั้นปี 5 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 225 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 120 คน (ร้อยละ 53.33) เพศชาย 105 คน (ร้อยละ 46.67) โดย

ระดับชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 56.89 และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 43.11 รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 3.00–3.49 ร้อยละ 45.78 รองลงมาอยู่ระหว่าง 3.50–4.00 ร้อยละ 41.78

ตอนที่ 2 การประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.1 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่บรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งด้านเป็นคนดี มีปัญญา และนำพาสุข อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละรวม เท่ากับ 50.5 และพิจารณาในแต่ละด้านดังตารางที่ 1 พบว่า

เป็นคนดี ส่วนใหญ่นักศึกษาแพทย์บรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก คือ มีระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่ ตรงต่อเวลา และมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 60.4 รองลงมาคือ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ จริยธรรม ประพฤติดีทั้งกาย วาจา และใจ คิดเป็นร้อยละ 59.1 ตามลำดับ

มีปัญญา ส่วนใหญ่นักศึกษาแพทย์บรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก คือ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาคือ สามารถบูรณาการ และประยุกต์ความรู้ เพื่อก้าวไปพร้อมกับเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก คิดเป็นร้อยละ 52.9 ตามลำดับ

นำพาสุข ส่วนใหญ่นักศึกษาแพทย์บรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก คือ สามารถแก้ไขปัญหาได้เมื่อเกิดสภาวะวิกฤติ คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต สามารถสร้างความสุขให้เกิดขึ้นในตนเองได้ เพื่อการเรียนรู้และการทำงานอย่างมีความสุข และดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเอง ให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 52.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 1. คำร้อยละ ของคะแนนการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่บรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล		จำนวน (N)	คะแนนการประเมินตนเองที่บรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เป็นคนดี							
1)	ข้าพเจ้าเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติดีทั้งกาย วาจา และใจ	225 (100)	44 (19.6)	133 (59.1)	47 (20.9)	- (0.0)	1 (0.4)
2)	ข้าพเจ้าเคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	225 (100)	78 (34.7)	128 (56.9)	18 (8.0)	1 (0.4)	-
3)	ข้าพเจ้ามีระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่ ตรงต่อเวลา และมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน	225 (100)	44 (19.6)	136 (60.4)	43 (19.1)	2 (0.9)	-
4)	ข้าพเจ้ามีแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่ดี และมีความรับผิดชอบต่องานและสังคม	225 (100)	57 (25.3)	131 (58.2)	35 (15.6)	2 (0.9)	-
5)	ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์สุจริต และตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ	225 (100)	100 (44.4)	109 (48.4)	16 (7.1)	-	-
6)	ข้าพเจ้าเคารพกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	225 (100)	112 (48.8)	89 (39.6)	24 (10.7)	-	-
7)	ข้าพเจ้ามีความประพฤติเรียบร้อย มีสัมมาคารวะและอ่อนน้อมถ่อมตน	225 (100)	76 (33.8)	109 (48.4)	38 (16.9)	2 (0.9)	-
8)	ข้าพเจ้ารักษามหาวิทยาลัย และรักษาชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	225 (100)	85 (37.8)	121 (53.8)	19 (8.4)	-	-
9)	ข้าพเจ้ามีจิตอาสา ปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนปฏิบัติต่อตนเอง และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม	225 (100)	59 (26.2)	125 (55.6)	39 (17.3)	1 (0.4)	1 (0.4)
10)	ข้าพเจ้ามีทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาชีพ และแสดงออกซึ่ง คุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน	225 (100)	90 (40.0)	109 (48.4)	24 (10.7)	2 (0.9)	-
รวมด้านเป็นคนดี		225 (100)	745 (33.0)	1,186 (52.9)	303 (13.5)	10 (0.7)	2 (0.4)
มีปัญญา							
11)	ข้าพเจ้าใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	225 (100)	26 (11.6)	89 (39.6)	92 (40.9)	18 (8.0)	-
12)	ข้าพเจ้ามีทักษะในการคิดแบบองค์รวม	225 (100)	30 (13.3)	98 (43.6)	90 (40.0)	7 (3.1)	-
13)	ข้าพเจ้ามีความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพในระดับที่เรียน	225 (100)	24 (10.7)	95 (42.2)	98 (43.6)	8 (3.6)	-
14)	ข้าพเจ้ามีทักษะการบริหารจัดการ มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน สามารถวางแผนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย	225 (100)	21 (9.3)	117 (52.0)	83 (36.9)	4 (1.8)	-
15)	ข้าพเจ้ามีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	225 (100)	32 (14.2)	118 (52.4)	70 (31.1)	5 (2.2)	-
16)	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	225 (100)	43 (19.1)	132 (58.7)	48 (21.3)	2 (0.9)	-
17)	ข้าพเจ้ามีทักษะในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัยในการเรียนและการทำงาน	225 (100)	55 (24.4)	109 (48.4)	53 (23.6)	8 (3.6)	-
18)	ข้าพเจ้ามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	225 (100)	41 (18.2)	102 (45.3)	74 (32.9)	7 (3.1)	1 (0.4)
19)	ข้าพเจ้าสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบจากพื้นฐานของความรู้ที่เรียน	225 (100)	35 (15.6)	110 (48.9)	73 (32.4)	7 (3.1)	-
20)	ข้าพเจ้าสามารถบูรณาการ และประยุกต์ความรู้ เพื่อก้าวไปพร้อมกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก	225 (100)	34 (15.1)	119 (52.9)	66 (29.3)	6 (2.7)	-
รวมด้านมีปัญญา		225 (100)	341 (15.2)	970 (48.4)	681 (33.2)	66 (3.2)	1 (0.4)

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล	จำนวน (N)	คะแนนการประเมินตนเองที่บรรลุคุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
นำพาสุข						
21) ข้าพเจ้าไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต	225 (100)	55 (24.4)	119 (52.9)	47 (20.9)	4 (1.8)	-
22) ข้าพเจ้ายึดถือปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	225 (100)	35 (15.6)	115 (51.1)	61 (27.1)	11 (4.9)	3 (1.3)
23) ข้าพเจ้ามีความยึดมั่นต่อหลักธรรมทางศาสนา	225 (100)	58 (25.8)	116 (51.6)	44 (19.6)	5 (2.2)	2 (0.9)
24) ข้าพเจ้าสามารถสร้างความสุขให้เกิดขึ้นในตนเองได้ เพื่อการเรียนรู้ และการทำงานอย่างมีความสุข	225 (100)	50 (22.2)	119 (52.9)	51 (22.7)	3 (1.3)	2 (0.9)
25) ข้าพเจ้าดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองให้แข็งแรง สมบูรณ์อยู่เสมอ	225 (100)	51 (22.7)	119 (52.9)	49 (21.8)	4 (1.8)	2 (0.9)
26) ข้าพเจ้าสามารถแก้ไขปัญหาได้เมื่อเกิดสภาวะวิกฤติ	225 (100)	44 (19.6)	122 (54.2)	55 (24.4)	3 (1.3)	1 (0.4)
27) ข้าพเจ้ายอมรับในความหลากหลายทั้งในความคิด วัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	225 (100)	87 (38.7)	115 (51.1)	23 (10.2)	-	-
28) ข้าพเจ้ารักษาคุณค่าและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย	225 (100)	62 (27.6)	108 (48.0)	48 (21.3)	4 (1.8)	3 (1.3)
29) ข้าพเจ้ามีความสามารถทางภาษาไทย และภาษาท้องถิ่น ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้	225 (100)	64 (28.4)	100 (44.4)	49 (21.8)	12 (5.3)	-
30) ข้าพเจ้ามีความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้	225 (100)	45 (20.0)	95 (42.2)	69 (30.7)	12 (5.3)	4 (1.8)
รวมด้านนำพาสุข	225 (100)	551 (24.5)	1,128 (50.1)	496 (22.1)	58 (2.6)	17 (1.1)
รวมทั้ง 3 ด้าน	225 (100)	1,637 (24.2)	3,282 (50.5)	1,480 (22.5)	134 (2.1)	20 (0.6)

2.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งด้านเป็นคนดี มีปัญญา และนำพาสุข อยู่ในระดับการประเมินตนเองมากที่สุด ($\bar{x}$ = 3.96, S.D. = 0.73) และพิจารณาในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 1.1 พบว่า การประเมินตนเองด้านเป็นคนดีของนักศึกษาแพทย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.18, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ การประเมินตนเองด้านนำพาสุขของนักศึกษาแพทย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 3.95, S.D. = 0.78) และการประเมินตนเองด้านมีปัญญาของนักศึกษาแพทย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 3.76, S.D. = 0.73) ดังตารางที่ 2

2.3 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์การประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

2.3.1 เพศของนักศึกษาแพทย์มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินตนเองต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า เพศของนักศึกษาแพทย์ชาย (ร้อยละ 46.70) และหญิง (ร้อยละ 53.30) มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทางปัญญา (χ^2 = 11.42, P = .00) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังตารางที่ 3

2.3.2 ชั้นปีของนักศึกษาแพทย์มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินตนเองต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 47) และชั้นปีที่ 5 (ร้อยละ 43) ดังนั้นชั้นปีจึงมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านเป็นคนดี (χ^2 = 14.72, P = .00) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังตารางที่ 4

2.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินตนเองต่อ

ตารางที่ 2. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่บรรลุคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ หมาย
เป็นคนดี			
1) ข้าพเจ้าเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติดีทั้งกาย วาจา และใจ	3.97	0.67	มากที่สุด
2) ข้าพเจ้าเคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.26	0.62	มากที่สุด
3) ข้าพเจ้ามีระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่ ตรงต่อเวลา และมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน	3.99	0.65	มากที่สุด
4) ข้าพเจ้ามีแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.08	0.66	มากที่สุด
5) ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์สุจริต และตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.37	0.62	มากที่สุด
6) ข้าพเจ้าเคารพกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	4.39	0.67	มากที่สุด
7) ข้าพเจ้ามีความประพฤติเรียบร้อย มีสัมมาคารวะและอ่อนน้อมถ่อมตน	4.14	0.72	มากที่สุด
8) ข้าพเจ้ารักมหาวิทยาลัย และรักษาชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	4.29	0.61	มากที่สุด
9) ข้าพเจ้ามีจิตอาสา ปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนปฏิบัติตนเอง และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม	4.07	0.70	มากที่สุด
10) ข้าพเจ้ามีทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาชีพ และแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน	4.28	0.68	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมด้านเป็นคนดี	4.18	0.66	มากที่สุด
มีปัญญา			
11) ข้าพเจ้าใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.55	0.80	ปานกลาง
12) ข้าพเจ้ามีทักษะในการคิดแบบองค์รวม	3.67	0.74	มากที่สุด
13) ข้าพเจ้ามีความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพในระดับที่เรียน	3.60	0.73	ปานกลาง
14) ข้าพเจ้ามีทักษะการบริหารจัดการ มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน สามารถวางแผนการ ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย	3.69	0.66	มากที่สุด
15) ข้าพเจ้ามีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.79	0.71	มากที่สุด
16) ข้าพเจ้ามีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	3.96	0.66	มากที่สุด
17) ข้าพเจ้ามีทักษะในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัยในการเรียนและการทำงาน	3.94	0.79	มากที่สุด
18) ข้าพเจ้ามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.78	0.79	มากที่สุด
19) ข้าพเจ้าสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบจากพื้นฐานของความรู้ที่เรียน	3.77	0.74	มากที่สุด
20) ข้าพเจ้าสามารถบูรณาการ และประยุกต์ความรู้ เพื่อก้าวไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โลก	3.80	0.72	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมด้านมีปัญญา	3.76	0.73	มากที่สุด
นำพาสุข			
21) ข้าพเจ้าไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต	4.00	0.73	มากที่สุด
22) ข้าพเจ้ายึดถือปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.75	0.83	มากที่สุด
23) ข้าพเจ้ามีความยึดมั่นต่อหลักธรรมทางศาสนา	3.99	0.79	มากที่สุด
24) ข้าพเจ้าสามารถสร้างความสุขให้เกิดขึ้นในตนเองได้ เพื่อการเรียนรู้และการทำงานอย่างมีความสุข	3.94	0.76	มากที่สุด
25) ข้าพเจ้าดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ	3.95	0.77	มากที่สุด
26) ข้าพเจ้าสามารถแก้ไขปัญหาได้เมื่อเกิดสภาวะวิกฤติ	3.91	0.73	มากที่สุด
27) ข้าพเจ้ายอมรับในความหลากหลายทั้งในความคิด วัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	4.28	0.64	มากที่สุด
28) ข้าพเจ้ารักษาคุณค่าและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย	3.99	0.83	มากที่สุด
29) ข้าพเจ้ามีความสามารถทางภาษาไทย และภาษาท้องถิ่น ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้	3.96	0.85	มากที่สุด
30) ข้าพเจ้ามีความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้	3.73	0.90	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมด้านนำพาสุข	3.95	0.78	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน	3.96	0.73	มากที่สุด

ตารางที่ 3. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การประเมินตนเองต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์มหาวิทยาลัยมหิดล		เพศ		รวม	Chi-square Test	
		ชาย	หญิง		χ^2	P
เป็นคนดี	น้อย	-	-	-	.110	.74
	ปานกลาง	67	74	141		
		(47.50)	(52.50)	(100.00)		
	มาก	38	46	84		
รวม		105	120	225		
		(46.70)	(53.30)	(100.00)		
	น้อย	2	4	6	11.424	.00*
		(33.30)	(66.70)	(100.00)		
มีปัญหา	ปานกลาง	77	106	183		
		(42.10)	(57.90)	(100.00)		
	มาก	26	10	36		
		(72.20)	(27.80)	(100.00)		
รวม		105	120	225		
		(46.70)	(53.30)	(100.00)		
นำพาสุข	น้อย	3	-	3	3.746	.15
		(100.00)		(100.00)		
	ปานกลาง	76	93	169		
		(45.00)	(55.00)	(100.00)		
รวม	มาก	26	27	53		
		(49.10)	(50.90)	(100.00)		
		105	120	225		
		(46.70)	(53.30)	(100.00)		

(*) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านเป็นคนดี มีทางปัญญา และนำพาสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังตารางที่ 5

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.33 เป็น

เพศหญิง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งด้านเป็นคนดี มีปัญญา และนำพาสุข อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 เมื่อหาค่าความสัมพันธ์พบว่า เพศและชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการเป็นคนดี และด้านมีปัญญา

ตารางที่ 4. ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การประเมินตนเองต่อคุณลักษณะ ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล		ชั้นปี		รวม	Chi-square Test	
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 5		X ²	P
เป็นคนดี	น้อย	-	-	-	14.723	.00*
	ปานกลาง	94	47	141		
		(66.70)	(33.30)	(100.00)		
	มาก	34	50	84		
		(40.50)	(59.50)	(100.00)		
	รวม	128	97	225		
		(56.90)	(43.10)	(100.00)		
มีปัญญา	น้อย	3	3	6	.444	.80
	ปานกลาง	106	77	183		
		(57.90)	(42.10)	(100.00)		
	มาก	19	17	38		
		(52.80)	(47.20)	(100.00)		
	รวม	128	97	225		
		(56.90)	(43.10)	(100.00)		
นำพาสุข	น้อย	2	1	3	.237	.89
	ปานกลาง	97	72	169		
		(57.40)	(42.80)	(100.00)		
	มาก	29	24	53		
		(54.70)	(45.30)	(100.00)		
	รวม	128	97	225		
		(56.90)	(43.10)	(100.00)		

(*) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์มหาวิทยาลัยมหิดล พิจารณาในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านเป็นคนดี พบว่า ชั้นปีของนักศึกษาแพทย์มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านเป็นคนดี เนื่องจากผลการวิจัยที่นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่

2 และชั้นปีที่ 5 ตอบแบบสอบถามในรายด้านเป็นคนดีพบว่า นักศึกษาแพทย์ได้ให้ความสำคัญกับการเคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สำหรับใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ตนเองมีระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่ ตรงต่อเวลา มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการเรียน การทำงาน เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งมีความซื่อสัตย์สุจริต และตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่

ตารางที่ 5. ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การประเมินตนเองต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์				รวม	Chi-square Test	
		2.00 – 2.49	2.50 – 2.99	3.00 – 3.49	3.50 – 4.00		X ²	P
เป็นคนดี	น้อย	-	-	-	-	-	3.916	.27
	ปานกลาง	2	18	68	53	141		
		(1.40)	(12.80)	(48.20)	(37.60)	(100.00)		
	มาก	2	6	35	41	84		
		(2.40)	(7.10)	(41.70)	(48.80)	(100.00)		
รวม		4	24	103	94	225		
		(1.80)	(10.70)	(45.80)	(41.80)	(100.00)		
มีปัญหา	น้อย	-	2	1	3	6	6.316	.39
	ปานกลาง	3	20	87	73	183		
		(1.60)	(10.90)	(47.50)	(39.90)	(100.00)		
	มาก	1	2	15	18	36		
		(2.80)	(5.60)	(41.70)	(50.00)	(100.00)		
รวม		4	24	103	94	225		
		(1.80)	(10.70)	(45.80)	(41.80)	(100.00)		
นำพาสุข	น้อย	-	-	-	3	3	10.172	.11
	ปานกลาง	3	22	81	63	169		
		(1.80)	(13.00)	(47.90)	(37.30)	(100.00)		
	มาก	1	2	22	28	53		
		(1.90)	(3.80)	(41.50)	(52.80)	(100.00)		
รวม		4	24	103	94	225		
		(1.80)	(10.70)	(45.80)	(41.80)	(100.00)		

พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์^๖ ที่สรุปได้ว่าด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ในทางด้านของบัณฑิตได้ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเข้าใจผู้อื่น ทำงานกับผู้อื่นได้ เป็นกัลยาณมิตรของผู้ร่วมงาน สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ รู้จักตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่องานของตนเอง แสวงหาความรู้และพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF: HED) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) คือ การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งใน

ส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตใน ความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

ด้านมีปัญหา พบว่า เพศของนักศึกษาแพทย์มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านมีปัญหา เนื่องจากผลการวิจัยที่นักศึกษาแพทย์เพศชายและเพศหญิงชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 ตอบแบบสอบถามในรายด้านมีปัญหาพบว่า นักศึกษาแพทย์มีความสามารถทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งลักษณะงานในองค์กรปัจจุบันเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ โดยมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน มีความสัมพันธ์กัน และมีจุดประสงค์หรือความคาดหวังร่วมกัน ตลอดจนพร้อมที่จะพัฒนาการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการคิดแบบ

องค์รวม มีความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพในระดับที่เรียน มีทักษะการบริหารจัดการ มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน สามารถวางแผนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ตลอดจนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีสามารถบูรณาการ และประยุกต์ความรู้แก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบจากพื้นฐานของความรู้ที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์⁵ ที่สรุปได้ว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในรายด้านของบัณฑิตได้ให้ความสำคัญการทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก เพราะจะช่วยให้ทุกคนในทีมสามารถปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างเข้าใจบทบาทของตนเอง และทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF: HEd) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์บรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยจะนำผลการวิจัยดังกล่าวไปส่งเสริมการเรียนการสอนที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และให้มีการสะท้อนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการประเมินรายวิชา ตลอดจนเน้นการทำงานเป็นทีมสอนให้รู้จักคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้และผลลัพธ์ของการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาความรู้ลดการถ่ายทอดความรู้ด้วยการบรรยาย ใช้การเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อให้ได้บัณฑิตเป็นที่ต้องการของหน่วยงาน และสังคม

ข้อจำกัด

1. การวิจัยนี้ศึกษาเพียงแค่ 3 ปีวิจัยคือ เพศชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการใช้พัฒนานักศึกษาแพทย์ นอกเหนือจากเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์มหาวิทยาลัยมหิดล เช่น การใช้เวลาทำกิจกรรม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตร งานอดิเรก การเข้าร่วมชมรม และมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การวิจัยนี้ศึกษาเพียง 2 ชั้นปีซึ่งอาจจะยังไม่ครอบคลุมนักศึกษาแพทย์ทั้งหมด ดังนั้นผลการวิจัยจึงอาจไม่สะท้อนถึงการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ได้ทั้งหมดของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยมีการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ทุกชั้นปีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาแพทย์ทราบถึงข้อดี ข้อบกพร่องของตนเอง และนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างถูกต้องตรงตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหิดล “เป็นคนดี มีปัญญา นำพาสุข”

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552.
2. สุคนธา ทองบริสุทธิ. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในความคิดเห็นของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.
3. ลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยมหิดล. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: http://www.sc.mahidol.ac.th/scbi/download/2011/MU_Desired_Graduates_2011.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: 27 ตุลาคม 2555).
4. บัณฑิตที่พึงประสงค์ รศ. ดร. วิชัย แหวนเพชร. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.dpu.ac.th/artsciences/ge139/office/attach/1180407921.doc> (วันที่ค้นข้อมูล: 27 ตุลาคม 2555).
5. อาภาพรพร พริยาพิทักษ์ภรณ์. “เก่ง ดี มีสุข” สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์. วันที่ 24 สิงหาคม 2546. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.school.net.th/library/create-web/10000/generality/10000-10280.html> (วันที่ค้นข้อมูล : 27 ตุลาคม 2555)
6. วิมานพร รูปใหญ่. การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2555.